

ТОШО ЛИЖЕВ НОЩЕН ПАТРУЛ

chitanka.info

Месклин завършваше третата си, последна обиколка, когато от Центъра го свързваха с дома му. Като чу сигнала той трепна. За десет години работа в патрулната служба на Околоземния пръстен това се беше случвало само веднъж — при раждането на Хела. Дежурството траеше малко повече от четири часа — време, през което на Земята не можеше да се случи кой знае какво.

— Здравей — рече Ала, — ще се прибереш ли веднага?

Лицето ѝ беше спокойно, ала в тъгълчетата на очите ѝ се таеше тревога. Той се усмихна и кимна.

— Обади се учителката на Хела — неочаквано заяви жена му. — Имала е неприятност с нашата дъщеря. Нищо особено... Все пак се разтревожих, учителката каза, че момичето е разстроено.

— Затова ли ми се обади? — попита Месклин.

— Не знам. Безпокоя се.

— За Хела ли?

— Не, за тебе. Наистина се безпокоя за тебе.

— Знаеш чудесно, че *нищо* лошо не може да ми се случи. Десет години не се е случвало и няма да се случи. Направи по едно кафе. След половин час ще се прибера.

Той изключи връзката, като си представяше как след половин час двамата ще пият кафе и ще си бърбят. Прекрасно. Беше му жал, че тази нощ няма да полудува след края на смяната. Правеше го почти винаги от онова дежурство, когато се роди Хела. Никой освен жена му не се сърдеше. И без това запасите от анихилиращи патрони се подменяха периодично. Подменяха ги, въпреки че досега не беше се налагало да се използват. Месклин неволно се намръщи. Беше му омръзнала тази еднообразна, скучна и — така мислеше той — свършено безполезна работа. Но без нея той не можеше. Откак лекарите му забраниха да води междузвездни кораби, трябваше да се задоволява с тази последна, достъпна за него троха. Два пъти седмично той се отправяше на дежурство и никога нищо особено не се случваше. Беше благодарен на случая, че дъщеря му се роди по време на нощен патрул. Онова малко буйство, което си позволи на връщане от Марс, стана навик. Знаеше, че това, което върши, всъщност е полезно — от няколко години цяла флотилия специализирани ракети унищожаваше астероидите, метеоритите, останките от древни кораби и изобщо целия космичен боклук, който вече пречеше на оживеното движение. За него това беше

отдушник. Той изстискваше от жалката си ракета всичко, на което е способна, и понесен във вихрена надпревара с мъртвите късове и риска (рискът беше минимален, но все пак беше риск!), той чувствуваше, че живее.

Месклин включи спирачните двигатели.

В следващия миг разбра, че ръката му докосна нещо съвсем друго, че се беше протегнала в обратна посока.

Глупости, помисли си Месклин. Започвам да халюцинирам. Само това ми оставаше — да ме зачислят в резерва на патрулната служба.

Той затвори очи, бавно преброи до три. После се вгледа в пулта. Стрелките бяха сякаш побеснели. Той се съсредоточи и отново посегна към пулта.

Китката му увисна колебливо във въздуха. Стрелките изведнъж се бяха успокоили. Ракетата се приземяваше.

Нещо продължаваше да го безпокои. Той се огледа. Всичко си беше нормално.

И изведнъж Месклин разбра — ускорението беше *обратно*. Той не се приземяваше, а се *издигаше!* Включи оптичния визьор. Пред погледа му засия синкавият диск на Земята. Нямаше съмнение — бавно, едва забележимо нейните краища се подгъваха и тя се превръщаше в кълбо. Сплеснато кълбо, помисли си той.

Сега ще се свържа с Центъра, реши Месклин.

Но не го направи. Представи си озадачените и загрижени лица на колегите си... Всъщност защо трябваше да вдига излишна тревога.

Внезапно нещо се промъкна в него. Заопипва го, затършува из тялото му, прониза с хиляди остри иглички мозъка му. Наспроти волята си той се отпусна и търпеливо зачака.

Стори му се, че измина безкрайно много време.

„Спокойствие... Спокойствие... Разговор...“

Не чу нищо. Думите като че ли бяха изчукани с морзов апарат върху кората на мозъка му.

„Отговор... Отговор... Отговор...“

— Какво искаш? Кой си ти? — каза Месклин със засъхнало гърло. Ставите му бяха вцепенени.

„Не аз... Ние... Ние сме много... Искаме разговор...“

— С мене ли?

„Да...“

— Но кои сте вие?

„Трудно... Много трудно да обясним... От много далече идваме... Никога не сме се срещали...“

— Какво искате?

„Базалт... Може и магма... И двете... Имаме нужда...“

— Нищо не разбирам — въздъхна Месклин. — Обяснете ми какви сте вие и за какво ви са нужни камъни. Вземайте колкото искате. Ние и без това ги чистим, те пречат на движението.

„Безполезно... Третата планета от звездата е хубава... Компактна... Базалт и магма... Ние искаме разговор... Преговори...“

— Нямам такова право. Сега ще се свържа с Центъра...

„Какво е център... Представи си го...“

Месклин затвори очи и се помъчи да възстанови във въображението си сградата на Центъра. После — стаите, познатите лица, апаратурата...

„Не... Връзка да няма... Ние искаме с тебе да водим преговори...“

— Не мога. Аз съм пилот, а не дипломат. Преди това трябва да се вземе решение... И да се обсъди, разбира се. Нека да се свържа с Центъра. Това ще бъде празник за всички нас. Ние още не сме срещали братя по разум във Вселената, макар че от стотина години нашите ракети стигнаха...

„Решение... Кой взема решение...?“

— Всеки земен жител трябва да каже думата си. Но — Месклин се разбърза — бъдете сигурни, че никой няма да откаже Контактa. Ние отдавна го търсим.

Една безкрайна минута измина в мълчание.

„Следователно ти не си самостоятелен индивид... Колективен разум, да?...“

Месклин се обърка.

— В известен смисъл — каза той — това е така. Но всеки човек е отделна, неповторима индивидуалност.

„Невъзможно... Колективен разум... Да или не...“

— И да, и не. Но за разлика от мравуняка, където отделното същество е само част от цялото, ние сме мислещи, самостоятелни индивиди.

„Невъзможно... Колективен разум... Или не... Говори истината...“

— Може би нашата истина не е съвсем достъпна за вашето мислене. — Месклин се поколеба. — Може ли един въпрос?

„Да, въпрос може... Ние всичко разбираме... Ние сме самостоятелни индивиди...“

— Но все пак действувате заедно? Все пак вие сте една общност?

„Да... Принудени сме... Временно състояние... Имаме нужда от базалт... Обединение за живот...“

— Разбирам — каза Месклин. — Искате да кажете, че вие *принудително* сте се обединили?

„Приблизително...“

— При нас не е така... Но нека да се свържа с Центъра. Аз ще предам целия ни разговор и начаса ще пристигне някой от нашите дипломати, които разработваха схеми за Контакта.

„Не... Центъра не... Ние искаме само предупреждение... За вас... За всички... Базалт и магма за нас... Не знаем опасност... За вас... Живот... За вас... Не искаме да умираме... Но и ние не искаме да умираме... Базалт за нас... На всяка цена...“

— Искам да ви видя.

„Невъзможно... Ние сме много дребни... Безбройни. Вашата техника не вижда... Невъзможно...“

— Съберете се на едно място. Не разбирате ли, че това е просто непоносимо — да станеш първият свидетел на Контакта и да не можеш да видиш нищо!

„Ние сме на едно място... Ние сме безбройни, съвсем мънички...“

— Но разберете, че аз не мога сам да преговарям.

„Какво искаш...“

— Пет минути да ме оставите на спокойствие.

„Възможно... Твоят ум не излъчва опасност... Колко е пет минути...“

— Колкото трая нашият разговор досега.

Остриетата освободиха мозъка му.

Месклин включи на триста и шейсет градусов обглед всички прибори. Нищо. Разбира се, тъкмо това трябваше да се очаква.

Изглежда, тези микроскопични същества бяха с размер от порядъка на молекулите или... Стоп! Това сега беше несъществено.

Умът му трескаво заработи. Какво трябваше да направи? Да се съгласи да преговаря и да им подари земната кора и земното ядро? Друго те не искаха. Искаха базалт и — по всичко изглеждаше — бяха готови да го придобият с цената на всичко. Само предупреждаваха.

Месклин едва сдържа нервния гърч. Цял живот беше очаквал такава среща, беше мечтал за нея, а сега му се искаше всичко да е сън... Какво можеше да направи той? Откак остана на Околоземния пръстен, никога не беше помислял, че ще се озове лице в лице с чужд разум и макар че години наред го бяха подготвяли за такава среща, той беше безпомощен. Чувствуваше се жалък, нищожен, пращинка, върху която някому е хрумнало да стовари тежестта на цяла планета...

Пращинка? О, не! Той е просто човек. Той е представител — макар и по силата на случайността — на всичките си събратья, и то в час, когато щеше да се решава съдбата им. Във век, когато всеки е достоен да защити човешката общност. Нима само той нямаше да съумее да го направи?

Да се свърже с Центъра? Той почти веднага разбра, че е безсмислено. Никой нямаше да му повярва. Те се бяха свързали очевидно само с него. Щеше да загуби драгоценни минути. Той беше сам, сам за цялото човечество срещу тях и сам трябваше да се справя.

Каква огромна тежест е това, мярна се в ума му, съдбата на всички да е в твоите ръце! Но какво можеше да направи той с ръцете си?

Ръцете... Месклин едва не подскочи. Решението съзря внезапно и макар че изпита почти погнуса от себе си, макар че се изпълни с ужас, само за секунди обмисли действията си до всяка подробност.

Когато хиляди, милиарди иглички отново се врязаха в мозъка му, той беше готов. Със свръхусилие на волята, полуизлегнат в пилотското кресло, той се стараяше да не чувства и да не мисли нищо. Не знаеше защо, но нещо му подсказваше, че трябва да се държи точно така.

„Базалт...“

— Ще имате. Ще ви го дам — спокойно рече той. — Реших. Аз съм индивид, мога да го направя. Ще ви дам толкова базалт, колкото ви

е нужен. Ще ви дам цялата Земя. Още сега. Трябва само да ми посочите координатите си. Къде сте?

„Сами можем да вземем... Направихме предупреждение... Да...“

— Всичко е наред. Ще го получите така, че и на моите братя да не нанесем вреда. Аз ще ви го дам. Само ми отговорете окончателно ли е решението ви да го вземете от Земята, искам да кажа от третата планета?

„Да...“

— Тогава ми покажете координатите си. Възможно ли е?

„Да...“

Месклин зачака със свито сърце.

На екрана се появи розово сияние с размерите на детска длан.

Месклин го гледаше с премрежени очи и си представяше, че това са десетки скупчени метеорити, безброй остри, стрелнати срещу патрулния му кораб камъни...

Месклин мълниеносно направи разчета, стисна зъби и се пресегна към червеното копче. В последния момент нещо дръпна ръката му назад, но с неочаквано усилие той напрегна волята си и успя да натисне бутона. След това изгуби съзнание.

Хиляди малки патрони — целият боен и резервен заряд — се стрелнаха в пустошта.

Миг след това Месклин се осъзна. Хилядите малки иглички бяха изчезнали, а на екрана още блестеше буйният пламък на невидимата материя, анихилирала по волята на неговия мозък.

Човекът пое курс към Земята.

На ракетната площадка цареше незапомнена суетня, но Месклин не обърна внимание. Не можеше да говори. Не искаше да говори. Чувствуваше се като убиец и като бог. Не знаеше съвсем точно какво представляват тези две неща, но знаеше, че е именно така.

— От трийсет години не помня такова нещо — каза му командирът на патрула. — Знаеш ли колко е часът сега?

Месклин вдигна рамене.

— Ти изкара две дежурства, без да ни предупредиш, при това в друга зона! Разтревожи всички ни. И мълчиш. Знаеш ли какво ти се полага по устава?

— Увлякох се — каза тихо Месклин. — Нали знаеш, разтоварвам си психиката с тази глупава стрелба по метеоритите.

— Но нито ти, нито някой друг досега се е увличал толкова. Целия заряд си изхабил. И ако се бе случило нещо!

— Какво?

— Ами какво... Знам ли, то сигурно няма да стане, но в инструкцията е записано, известно ти е... Важното е, че съществува такава вероятност. Пък де да знаеш, току-виж наистина проникнали пратеници на някакъв враждебен на нас свят...

— Всичко е спокойно — кимна Месклин. — Човечеството няма врагове. Поне днес, поне за близките няколко години...

Командирът го гледаше с изненада.

— Мога ли да си отивам?

— Да, да — отговори замислено командирът. — Но ми се струва, че трябва да се прегледаш. Може би ти е нужна почивка.

— Ще се прегледам. Непременно.

... Кафето беше чудесно, с малко захар и почти изстинало, тъкмо по неговия вкус.

— Това е третото — каза Ала. — Откак ти се обадох, три пъти правя кафе и все се ослушвам за стъпките ти.

Месклин не долови упрек в думите ѝ, но все пак промърмори:

— Извинявай. Моето глупаво увлечение да стрелям по астероидите се оказа по-силно от мене.

— И от мене — тъжно се усмихна тя.

— Грещиш. Само че как да ти го обясня, то не засяга само тебе.

— А какво?

— Ами, да речем, цялото човечество — внезапно рече той.

Ала не отвърна. Изглежда, дори не се учуди.

— И Земята ли? — попита тя.

— Да. А защо смяташ, че мисля именно за нея?

— Сънувах нещо. Впрочем не беше сън, просто нещо натрапчиво ми се мяркаше пред очите цяла нощ. Виждах и тебе, и цялата земя, и Хела, и какво ли не. Никога по-рано не ми се е случвало да събирам в главата си толкова неща наведнъж. Имам предвид пространството. Може би затова се разтревожих, свикнала съм обикновено да гледам нещата във времето. Професионален навик.

— Не си права. Било е едновременно. Искам да кажа — и в пространството, и във времето...

Последните думи той изрече вече в просъница.

Навън просветляваше. През щорите долиташе шум. Притиснат от тежка умора, той заспиваше. В съзнанието му глъхнеха думи и звуци, сплитаха се в едно образи и фигури, понесени в плавно движение, сцеляващи се в едно идеално кръгло кълбо, което — като Земята — се носеше равномерно и уверено в пространството. Земята беше наистина идеално кръгла, здрава и сигурна в своята облота, в своето движение.

Защо и накъде отиваше тя, той не знаеше, но беше съвършено спокоен. Чувствуваше се щастлив от съзнанието, че тя съществува, от закръглеността ѝ, от движението, от материалната ѝ цялост и дори се усмихна, миг преди да заспи...

Публикувано във вестник „Орбита“, броеве 24,25/1974 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.